

Phần Thứ Ba Mười:

XỨ CỦA PHÁP HỌC, VÔ HỌC, PHI HỌC, PHI VÔ HỌC

Pháp học, pháp vô học, pháp phi học, phi vô học:

Hỏi: Thế nào là pháp học?

Đáp: Năm ấm của Học.

Hỏi: Thế nào là pháp vô học?

Đáp: Năm ấm của Vô học.

Hỏi: Thế nào là pháp Phi học, phi vô học?

Đáp: Năm ấm hữu lậu và vô vi.

Hỏi: Vì sao nói học, vô học, phi học, phi vô học?

Đáp: Vì đạo không tham, học để dứt trừ tham là Học. Đạo không tham, không học để dứt trừ tham là Vô học. Phần còn lại là Phi học, phi vô học.

Hoặc nói: Đạo không giận, học để dứt trừ giận dữ là Học, đạo không giận, không học để dứt trừ giận là Vô học. Phần còn lại Phi học, phi vô học.

Hoặc nói: Đạo không si, học để dứt trừ si là Học. Đạo không si, không học để dứt trừ si là Vô học. Phần còn lại là Phi học, phi vô học.

Hoặc nói: Đạo học để dứt trừ ái, chẳng phải ái vốn là Học. Đạo học để dứt trừ ái là để phân biệt bậc Vô học. Đạo không phải lấy ái làm gốc là để phân biệt với đạo thế tục. Đạo không học để dứt trừ ái cũng không phải lấy ái làm gốc là Vô học. Đạo không học để dứt ái là phân biệt với Học. Không phải lấy ái làm gốc để phân biệt với đạo thế tục, còn lại là Phi học phi vô học.

Hoặc nói: Có thể đắc pháp vô lậu trong ý không lia ái là bậc Học. Có thể đạt pháp vô lậu trong ý đã dứt ái, đó là bậc Vô học, còn lại là Phi học phi vô học.

Hoặc nói: Có thể đắc pháp vô lậu trong ý còn bị kiết ràng buộc, đó là bậc Học. Có thể đắc pháp vô lậu mà trong ý không còn bị kiết ràng buộc, đó là bậc Vô học, còn lại là Phi học phi vô học.

Hoặc nói: Gồm thân kiến địa, tư duy địa là Học. Gồm thân Vô học địa là Vô học, còn lại là Phi học, phi vô học.

Hoặc nói: Gồm thân kiến đạo, tư duy đạo là Học. Gồm thân Vô học đạo là Vô học, còn lại là phi học phi vô học.

Hoặc nói: Gồm thân vị tri căn, dĩ tri căn là Học. Gồm thân vô tri căn là Vô học, còn lại là Phi học phi vô học.

Hoặc nói: Có thể đắc pháp vô lậu trong ý của năm hạng người:

Kiên tín, Kiên pháp, Tín giải thoát, Kiến Đạo và thân chứng là bậc Học. Có thể đắc pháp vô lậu trong ý của hai hạng người Tuệ giải thoát, câu giải thoát là Vô học, còn lại là Phi học phi vô học

Hoặc nói: Có thể đắc pháp vô lậu trong ý bốn hướng, ba quả của bảy bậc Thánh là bậc Học. Có thể đắc pháp vô lậu trong ý của một người là Vô học. Còn lại là Phi học phi vô học.

Hoặc nói: Có thể đạt được Pháp vô lậu trong ý của mười tám người là Học. Có thể đạt được Pháp vô lậu trong ý của chín người là Vô học. Còn lại là phi học, phi vô học.

Đã nói rộng về xứ của Học, Vô học, Phi học phi vô học xong.
